

SUBDOMINANTĖ SU SEKSTA (S⁶)

Subdominantė su seksta (S⁶) – tai akordas, sudarytas nuo IV dermės laipsnio, kuria-
me vietoj kvintos yra seksta. Akordas žymimas raidės dešinėje pusėje, viršuje, rašomu
skaitmeniu – S⁶. Tai dvireikšmis akordas: subdominantė su seksta taip pat yra ir II (S)
sektakordas. Gali būti kartojamas bet kuris S⁶ akordo tonas, tačiau dažniausiai – sub-
dominantės prima (taip parodoma subdominantės reikšmė). Seksta dažniausiai būna
melodijoje, o boso ir tenore – subdominantės prima, išdėstyta oktavos intervalu.

Šį akordą parengia T ir S grupių akordai (T, T₆, S, S₆), nors patogiau tai padary-
ti S kvintakordu, ypač tada, kai pereinama iš stipresniosios takto dalies į silpnesniąją.
Akordo seksta įvedama laisvai. Po S⁶ naudojami D funkcijos akordai (D, D₆, D₇ ir jų
apvertimai), kadencinis kvartsektakordas, rečiau – T akordai.

NB. Po S⁶ negalima naudoti S.

1. a) Melodijos slinktis I–II laipsniais (ir atvirkščiai) ritmiškai smulkesnės vertės na-
tomis harmonizuojama S–S⁶, likusieji balsai lieka vietoje.
b) Visus balsus galima vesti ta pačia kryptimi, jei trys balsai sudaro slinktį lygia-
grečiaisiais sektakordais.
2. Tipiška melodijos slinktis I|VII laipsniais žemyn harmonizuojama S⁶|D.
3. Tipiška melodijos slinktis II|I laipsniais žemyn kadencijoje harmonizuojama S⁶|K.

39

C-dur

1. a

1. b

2.

3.

NB

T S⁶ T₆ S⁶ D₂ S₆ S⁶ S S⁶ S⁶ S T S⁶

S⁶ D S⁶ D₇ S D₆ (D₅₆) S⁶ K S⁶ K S⁶ T S⁶ T₆

NB. Tai populiari S⁶ padėtis, nors akordo seksta yra ir ne soprane.

ANTROJO LAIPSNIO KVINTAKORDAS (II)

Antrojo laipsnio kvintakordas (II, S) naudojamas tik natūraliajame mažore. Jį taip pat galima panaudoti melodiniame minore harmonizuojant viršutinį aukštyneigį tetrachordą. Harmoniniame mažore ir minore šis akordas yra sumažintasis ir nenaudojamas kvintakordo pavidalu, o tik kaip sekstakordas (žr. temą „Antrojo laipsnio sekstakordas“). II laipsnio kvintakordas naudojamas po S, S₆, T ir T₆. Po jo eina D ar jos apvertimai, kartais K, rečiau T₆ ar T. II laipsnio kvintakorde kartojamas pagrindinis tonas (prima) arba tercija.

Po II laipsnio kvintakordo negalima naudoti S kvintakordo, tačiau jis gali būti jungiamas su S₆, nes šuolis bosc sudaro kvartos ir kvintos santykio kvintakordų junginio išpūdį.

1. *Tipiška melodijos slinktis VII–VI–V laipsniais (ir atvirkščiai) harmonizuojama pereinamuoju II₄₆.*
2. *Tipiška melodijos slinktis IV–III–II laipsniais (ir atvirkščiai) harmonizuojama pereinamuoju T₆. T₆ gali būti panaudotas bet kurioje (silpnojoje ar stipriojoje) takto dalyje, o T₄₆ – tik silpnojoje, naudojant žemyneigį junginį.*

S ir II junginys yra tercinio santykio. Patogiausias jungimas – harmoninis: du bendri tonai paliekami vietoje, laisvasis tonas vedamas aukštyn į II primą. Jungiant melodiškai, bosas vedamas tercijos žingsniu žemyn, S tercija – žemyn į II terciją, kiti balsai – bosui priešinga kryptimi.

④ C-dur

S II D₆ II D II D II D T II T₆ II

S₆ II II K II K II D₃₄ II D₅₆ II T₆